

Dana Košická ako Kata s Michalom Soltéšom v inscenácii Jurgova Hana, ktorá bola jednou z posledných premiér Štátneho divadla Košice pred vypuknutím pandémie koronavírusu. ZDROJ: JÁN ŠTOVKA

Dana Košická ako Marta v inscenácii slávnej hry Edwarda Albeeho Kto sa bojí Virginie Woolfovej. ZDROJ: JÁN ŠTOVKA

Dana Košická: Chýba mi kontakt s vnukom, vidím ho vyrastať cez internet

HEREČKA KONŠTATUJE, ŽE SA TREBA ZBAVIŤ MANTRY, ŽE DOBA JE ŤAŽKÁ

Chodievajú na prechádzky a objavujú kúty, na ktoré nemala čas.

KOŠICE. Takmer rok je bez javiska a tiež bez vnuka. Herečka Štátneho divadla Košice Dana Košická sa však aj v náročných chvíľach, ktoré ovplyvnili jej súkromie či prácu, snaží nájsť niečo pozitívne.

„Ja sa snažím vo všetkom, čo je okolo mňa, hľadať niečo pozitívne, čo ma môže posunúť, čo sa môžem naučiť, čo je pre mňa výzvou a dá mi priestor na nejakú inú realizáciu,“ hovorí nielen o roku trvajúcom boji s pandemiou, ale aj o ďalších udalostiach, ktoré ju v živote stretli.

Na dnešnej situácii jej najviac prechádza to, že s vnúčkami, ktorého na svet priviedla v januári 2020 jej dcéra Mirka, nemôže byť toľko, koľko by chcela.

„Veľmi si uvedomujem, že si nemôžem naplno užiť to malé dieťa, čo je asi to najkrajšie, čo sa nám mohlo momentálne pripať. Je mi ľúto, že sú kontakty obmedzené, aj keď sme, samozrejme, na skypoch a messengeroch. Ale to nenahradí priamy kontakt,“ konštatuje.

„Keď bolo trochu voľnejšie a stretli sme sa, zrazu som cítila deficit ľudského kontaktu, ktorý sa nedá ničím nahradiť. A už vôbec nie u takého malého dieťaťa. To, že sa nemôžem stretávať s týmto malým človečikom, neskutočne krásnym Božím darom, je pre mňa najväčší hendikep tohto obdobia,“ priznáva populárna herečka.

Dcéra je jej najlepšia kritička

Podobne ako život mnohých postáv na javisku či na obrazovke, aj život Dany Košickej priniesol viac ako zaujímavé obdobia.

Ako mladá herečka sa zamilovala do dnes už nebohého režiséra Miroslava Košického, ktorý bol od nej o dvadsať rokov starší.

Z ich sedemnásťročného vzťahu sa narodila dcéra Miroslava, ktorá nezaprela gény a tiež skončila pri divadle.

Dana Košická. ZDROJ: JOSEPH MARČINSKÝ

Hoci sa to mame Dane spočítatku nepáčilo, nakoniec je dcéra Mirka pre ňu tým najlepším kritikom.

„Nebola som nadšená z toho, že chce ísť k divadlu, ale ja mám názor, že aj ľudia v mojom najbližšom okolí majú právo rozhodnúť sa, ako chcú. Samozrejme som svoju nespokojnosť vyjadrila, ale chápala som to ako logické vyústenie toho, že je dcérou herečky a režiséra. O divadle diskutujeme a ja ju vnímam ako svojho jediného a najlepšieho kritika, ktorému absolútne dôverujem, lebo má dar vidieť veci. A dokonale ma pozná. Nesúdi ma, ale presne vie, kedy som išla falošne, kedy to nebolo presné, kedy som sa zacyklila v stereotypoch. Tým, že máme absolútnu dôveru, tak mi to povie bez toho, aby ma urazila. Som rada, že ju mám ako svoju najlepšiu kritičku,“ hovorí Dana Košická.

Informácie o pandémii z prvej ruky

Košičanka si popularitu získala aj v televíznych seriáloch, naposledy v Sestričkách.

K zdravotníkom, ktorí už rok bojujú s koronavírusom v prvej línii, má obrovský rešpekt aj vďaka priamej rodinnej skúsenosti.

„Keďže moja sestra je zdravotná sestra, zhodou okolností práve na infekčnom oddelení, mám všetko priamo z prvej ruky. Veľká úcta, veľký rešpekt pred

týmto ľuďmi, ktorí sú to všetko ochotní podstupovať. Celý deň v skafandroch, s nasadením maximálnej energie a heroickými výkonmi,“ hovorí.

„To, že som hrala, respektíve hrám v spomínanom seriáli, lebo ďalej točíme, mi dalo možnosť nahliadnuť do tohto prostredia a už vtedy som získala veľký rešpekt voči zdravotníkom. Nie je to pre nich práca, je to pre nich poslanie. Robia to len preto, že to tak cítia a inak sa to ani robiť nedá. Sú to ľudia, ktorí žijú svoje poslanie a ja mám voči ľuďom, pre ktorých je práca poslaním, obrovský rešpekt.“

Objavuje svoje okolie

Ako rodáčka z podtatranského Kežmarku dostala do vienka aj lásku k športu a k prírode.

Ako sama hovorí, zo športov vyskúšala takmer všetko, ale vďaka koronavírusu sa k jednému vrátila.

„Ku chôdzi. Nedalo sa bicyklovať, lyžovať a zrazu som zistila, že chôdza, ktorá je najprirodzenejším pohybom človeka, je pre mňa tým najlepším športovým využitím,“ smeje sa.

A vďaka častým prechádzkam v prírode zistila aj mnoho zaujímavých vecí.

„Objavila som krásne miesta vo svojom okolí. Také, ktoré som predtým nevidela. Stále niekde cestujeme, za niečím novým a nepoznáme to, čo je okolo nás.

Krv darovala priamo v divadle.
ZDROJ: SVJATOSLAV DOHOVIČ

Možno teraz je priestor spoznať naše okolie dôkladnejšie, hľadať tam nejaké zaujímavosti, možno aj pri zmene ročných období. Dostala som sa k takej múdrosti Indiánov, ktorí nikdy neopustia svoju dedinu. Hovoria, že keď idú do lesa, nikdy to nie je ten istý les. Hovoria, že každý deň je ten les iný. Takže aj ja som zistila, že každý deň je to moje okolie iné. Aj moja záhrada, aj cesta do obchodu,“ vysvetľuje herečka.

Ťažká doba

Jej veľkou záľubou je psychológia, ktorú by zrejme študovala, ak by sa nedala na hereckú dráhu.

A čo by poradila ako „psychologička“ pre zvládnutie dnešnej doby?

„Hlavne by som sa zbavila mantry, že je ťažká doba. Doba je taká, aká je a keď ju nazveme ťažkou, ťažká aj bude. Ja som sa to naučila možno aj cez psychológiu a aj cez orientálne učenia, ktorým sa venujem. Neexistujú žiadne rady ani overené postupy. Každý má svoje strachy, svoje postupy a svoju cestu, ktorá je jedinečná. Tá sa nedá zovšeobecniť, ani sa na ňu nedá pripraviť návod s bodmi jedna až desať.“

Herečka tvrdí, že ak sa zameriate na to, čo je negatívne, tak to negatívne bude a bude to na nás tak vplývať.

„Ak na to nemáte dosah, tak to nezmeníte a bude vás to len ubíjať a utláčať.“

Chýbajú jej diváci

Za posledný rok odohrala v čase uvoľnených opatrení v košickom divadle len niekoľko predstavení.

„Nemôžeme hrať, nemôžeme sa stretávať, nerobíme to, čo nás baví a čo nám naplňalo život. Nie je to jednoduché, ale naučila som sa prijímať veci v živote také, aké sú, a mala som to šťastie, že som si aj zahrála, lebo som v Slovenskom národnom divadle skúsala Kostolníčku v Jej pastorkyni. Bola som v procese. Predstavenia však neboli. Myslím si, že každému hercovi, každému človeku, ktorý je tvorivý, tá tvorivosť chýba. Nedá sa to nahradiť ničím, ani online predstaveniami, ani streamovaním, ani nahrávaním videí. Nič nenahradí priamy kontakt divákom. Takže mne to veľmi chýba,“ myslí si Dana Košická.

Virtuálny život ju nezlákala

Ako priznáva, v poslednom období prestala sledovať sociálne médiá.

„Mám pocit, že tam ľudia žijú nejaký virtuálny život a podsúvajú mi nejakú predstavu o svojom živote. Nechcem to zovšeobecňovať. Prestala som to vnímať, lebo to nie je naozajstný život a nechcem, aby ho to nahradilo. Ja sa teším, keď sa môžem s niekým stretnúť osobne a ono sa to dá aj teraz, hoci máme na tvárach rúška. Ale na druhej strane som vďaka mobilom za to, že môžem byť v kontakte s dcérou, ktorá žije

v Bratislave. Ale to by bolo tak aj mimo tejto situácie, lebo sa nedá každú chvíľu cestovať. Sociálne siete nám nenahradia normálne stretnutia,“ hovorí známa košická herečka.

Návrat na divadelné dosky

Divadlo sa počas roka s pandemiou presunulo do online priestoru. Predstavenia sa dajú sledovať z pohodlia obývačky.

„Online priestor je len dočasné médium, ktoré sa snaží nahradit' divadlo. Ale ten priamy kontakt sa nedá nahradiť. Divadlo funguje na tom, že existuje prenos energie a ten na vás z obrazovky jednoducho nejde. To nie je film, ktorý má trochu inú štruktúru. Divadlo funguje na interakcii, divák sa svojou energiou podieľa na predstavení a nie je len nejakým pasívnym prijímateľom. A práve o to ide,“ mieni herečka a dodáva, že sa neobáva, že sa diváci do divadelného hľadiska nevrátia.

„Zo sporadických predstavení v čase uvoľnených opatrení, ktoré sme odohrali za posledný rok, viem, že diváci boli doslova 'nadržaní' na to, že chcú byť v divadle, chcú ho pocítiť. Samozrejme, že ľudské strachy sú rôzne a pocit strachu z nákazy môže chvíľočku pretrvávajúť. Ale verím, že to všetko odznie. Divadlo prežilo tisícročia a nemá dôvod, aby ho nejaká korona zastavila. Určite nie,“ zdôrazňuje Dana Košická, ktorá sa rovnako ako mnohí jej kolegovia udržiava v hereckej kondícii aj počas obdobia zatvorených divadiel.

„Ešte som v takejto situácii nebola, takže neviem, či bude návrat na javisko problém alebo nie. Ale verím sama sebe a celému divadelnému svetu, že nie. Všetko to naskočí, všetko to niekde v nás je a stále sa k tomu vraciame. Texty mám stále pri sebe, pracujem s nimi. Myslím si, že problém to nebude. Práve naopak. Bude to možno iné, nové, niečím obohatené a aj v nás bude niečo iné.“

MONIKA ALMÁŠIOVÁ